

WÓJT GMINY HRUBIESZÓW

**ANEKS DO EKOFIZJOGRAFII PODSTAWOWEJ GMINY
HRUBIESZÓW**

Hrubieszów 2012

I. Wstęp

Dla Gminy Hrubieszów została wykonana Ekofizjografia Gminy Hrubieszów – opracowanie podstawowe dla potrzeb miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w 2007r. Ze względu na upływ czasu i pojawienie się nowych problemów i celów środowiskowych zaistniała konieczność aktualizacji w/w opracowania. Aktualizacja obejmuje:

Weryfikację informacji dotyczących stanu środowiska w obszarze gminy Hrubieszów

Aktualizację informacji o obszarach Natura 2000 w obszarze gminy

Informację w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i ochrony wód w oparciu o dane dotyczące jednolitych wód powierzchniowych i podziemnych

II Aktualizacja informacji dotyczących stanu środowiska

1. Powietrze

Według danych zamieszczonych w „Raplocie o stanie środowiska województwa lubelskiego” w 2011r stan czystości powietrza wg kryterium ochrony zdrowia oraz kryterium ochrony roślin w obszarze gminy Hrubieszów jest dobry. Od 2010r strefami na potrzeby ocen jakości powietrza w województwie lubelskim są: aglomeracja lubelska i strefa lubelska (obszar województwa poza aglomeracją) dla kryterium ochrony zdrowia oraz strefa lubelska dla kryterium ochrony roślin. Gmina Hrubieszów położona jest w lubelskiej strefie monitoringu i oceny powietrza. W 2011r w obu strefach województwa lubelskiego dotrzymane były standardy jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia dla następujących zanieczyszczeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla- klasa A; substancje zawarte w pyłe zawieszonym PM10 (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo/a/piren) – klasa C. Pomimo notowanego ograniczenia emisji pyłów i gazów ze źródeł przemysłowych nadal zidentyfikowano obszary z przekroczeniem stężeń pyłu zawieszonego i ozonu. Ze względu na ochronę roślin stwierdzono wskaźniki wg poziomu dla strefy A. Podobnie jak w latach wcześniejszych, istotnym problemem jest zanieczyszczenie powietrza pyłem PM10 w sezonie grzewczym, a także przekraczanie poziomu celu długoterminowego ozonu w okresie letnim. Powodem przekroczeń, głównie stężeń 24-godzinnych, była emisja pyłu i jego prekursorów ze spalania paliw na cele grzewcze oraz z transportu. Zanieczyszczenia gazowe oraz substancje oznaczone w pyłe charakteryzowały się niskimi wartościami stężeń na obszarze całego województwa.

Zanieczyszczenia powietrza ozonem dla kryterium ochrony zdrowia oceniono na podstawie serii pomiarowych uzyskanych z 5 stanowisk. Liczba dni z przekroczeniem poziomu docelowego w roku kalendarzowym, uśredniona dla trzech ostatnich lat na poszczególnych stanowiskach wynosiła maksymalnie 12,3, była więc niższa od liczby dozwolonej wynoszącej 25. Zatem strefa lubelska z uwagi na brak przekroczeń poziomu docelowego zaliczona została do klasy A. Ze względu na drugie kryterium, jakim jest poziom celu długoterminowego, aglomeracja lubelska i strefa lubelska zaliczone zostały do klasy D₂ jako nie spełniające wymogu, gdyż wystąpiły dni z przekroczeniem wartości 120 ug/m³.

Stan higieny atmosfery w gminie na podstawie klasyfikacji stref zanieczyszczeń dla celu ochrony zdrowia i ochrony roślin nie budzi zastrzeżeń / poziom stężeń zanieczyszczeń w powietrzu nie przekracza wartości dopuszczalnych/. Zanieczyszczenie powietrza może być zmniejszone poprzez zastąpienie węgla kamiennego paliwami zawierającymi znacznie mniej zanieczyszczeń niż węgiel oraz zwiększenie lesistości gminy (pochłanianie dwutlenku węgla w procesie fotosyntezy.) Obecnie gmina posiada dostęp do gazu ziemnego – gazociąg

wysokoprężny dostarczający gaz z Ukrainy. O upowszechnieniu gazu ziemnego jako nośnika energii decydować będzie dostępność oraz struktura cen nośników energii

2. Wody

Ocenę jakości wód w 2011r. prowadzono zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z 13 maja 2009r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych /Dz. U. Nr 81, poz. 685/ i dostosowanych do wymogów Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) 2000/60/WE

Wody Bugu w 2011r. w ramach monitoringu operacyjnego w punkcie pomiarowo- kontrolnym – Kryłów (**JCWP Bug od granicy RP do Huczwy PLRW200021266199**) stan elementów biologicznych określono na poziomie dobrej, II klasy; stan elementów fizykochemicznych określono poniżej dobrego, ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla II klasy przez fosforany. Woda wykazała zagrożenie eutrofizacją komunalną. Stan ekologiczny określono jako umiarkowany, natomiast stan wód jako zły.

W punkcie pomiarowo kontrolnym Zosin (**JCPW Bug od Huczwy do Studianki PLRW2000212663113**) – stan fizykochemiczny poniżej dobrego /fosforany/, stan biologiczny dobry, stan ekologiczny umiarkowany, stan JCWP – zły. Jest to wynikiem niekontrolowanego spływu z terenów zajętych przez użytki rolne – związki biogenne, środki ochrony roślin oraz wypłukiwane frakcje gleby.

Wody Huczwy w 2010r. w punkcie pomiarowo-kontrolnym Gozdów (**JCWP Huczwa od Sieniochy do ujścia PRLW 200024266299**) stan elementów biologicznych określono na poziomie umiarkowanym, klasy III, stan elementów fizykochemicznych dobry, potencjał ekologiczny umiarkowany.

Wody podziemne górnokredowe w 2008r. w obrębie **JCWpd 109** zaliczone były do klasy II, czyli wód dobrej jakości, odpowiadających jakościowo wodom do celów pitnych.

Perspektywicznie jakość wód powierzchniowych i podziemnych w obszarze gminy uwarunkowana jest kompleksowym rozwiązaniem problemów gospodarki wodno-ściekowej oraz zdolnością środowisk wodnych do samooczyszczania się.

powierzchnia ziemi

Powierzchnia ziemi jest w różnym stopniu przekształcona przez czynniki antropogeniczne i naturalne. Do czynników naturalnych należy głównie erozja wodna i wietrzna. W obszarze gminy Hrubieszów zagrożenia dla powierzchni ziemi stanowią: procesy erozji bocznej i akumulacji w dolinach Bugu i Huczwy /w czasie wysokich stanów wód w rzekach/ i ruchy masowe typu spłyzywania, osuwisk oraz zerw darniowych w strefie południowej krawędzi Grzędy Horodelskiej – nasilenie tych procesów jest niewielkie. Zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego gmina Hrubieszów nie jest objęta priorytetem zalesień przeciwoerozyjnych. Gmina wg w/w planu położona jest w głównym obszarze produkcji żywności i biznesu rolnego o randze krajowej wskazanego do intensyfikacji i specjalizacji produkcji rolnej. Zalesianie działek będących niekiedy przedmiotem zmian planu następuje na wniosek właścicieli gruntów stanowiących niskie klasy bonitacji, nieużytki i już częściowo zalesione.

Biocenozy

Struktura przyrodnicza gminy jest zdeterminowana przez strukturę użytkowania gruntów. Użytki rolne stanowią ok. 82% powierzchni gminy, w tym grunty rolne (agrocenozy pól uprawnych z miedzami, zakrzaczeniami śródpolnymi, fragmenty biocenoz kserotermicznych) -69%; użytki zielone (ekosystemy łąk antropogenicznych, pastwisk) – ok.12%; ekosystemy leśne –ok.12%.

Stan zachowania zasobów przyrodniczych należy uznać za dobry. Najcenniejsze siedliska przyrodnicze są chronione jako obszar Natura 2000 PLH060035 Zachodniowołyńska dolina Bugu, natomiast rejon koncentracji walorów awifaunistycznych jako obszar Natura 2000 PLB060003 Dolina Środkowego Bugu i PLB060007 Lasy Strzeleckie

Zakres degradacji zasobów środowiska

Degradacji ulegają:

- wody powierzchniowe i podziemne na skutek przenikania do wód zanieczyszczeń antropogenicznych (ścieki bytowe w przypadku braku zbiorowych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków), z rolniczej przestrzeni produkcyjnej (nawozy, środki ochrony roślin) oraz z koron dróg.
- powierzchnia ziemi i gleby przede wszystkim na skutek erozji bocznej i akumulacji w dolinach Bugu i Huczwy
- powietrze atmosferyczne na skutek emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza zwłaszcza z tradycyjnych palenisk i kotłowni węglowych, zanieczyszczeń z silników pojazdów
- zbiorowiska roślinne na skutek sukcesji naturalnej (zbiorowiska torfowiskowe w dolinach oraz kserotermiczne w enklawach śródpolnych) lub wadliwej gospodarki (lasy prywatne)
- klimat akustyczny wzdłuż dróg publicznych, na skutek stałego wzrostu ruchu na drogach

III. Aktualizacja informacji o obszarach Natura 2000 w obrębie gminy Hrubieszów

Najcenniejsze siedliska przyrodnicze chronione są jako obszar Natura 2000 PLH 060035 Zachodniowołyńska Dolina Bugu Natomiast rejon koncentracji walorów faunistycznych jako obszar Natura 2000 PLB060003 Dolina Środkowego Bugu i PLB 060007 –Lasy Strzeleckie

• **Obszar Natura 2000 PLH 060035 Zachodniowołyńska Dolina Bugu** obejmuje 2 lewobrzeżne fragmenty doliny Bugu (od granicy państwowej) na odcinku, gdzie rzeka ta przepływa przez Wyżynę Zachodniowołyńską : południowy fragment znajduje się w rejonie Kryłowa, a północny w rejonie Czumowa. Na tych odcinkach rzeka silnie meandruje, towarzyszą jej liczne starorzecza. W dnie doliny występuje mozaika wielogatunkowych ekstensywnie użytkowanych łąk, zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych, lokalnie także łąk kalcyfilnych (ze związku *Calthion*) oraz zarośla i płaty lasów łąkowych. strome zbocza doliny Bugu porastają murawy kserotermiczne. Jest obszarem ważnym dla zachowania bioróżnorodności. Występują tu dobrze zachowane siedliska nadbrzeżne dużej rzeki. Projektuje się objąć ochroną rezerwatową największy płat łągu (proj. rezerwat Ślipcze), podobnie jak dobrze wykształcone murawy kserotermiczne (projektowany rezerwat „Błonia Nadbużańskie” w północnej części ostoi. Łącznie 8 zidentyfikowanych tu rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG zajmuje ponad 60% obszaru. Jest to także jedno z dwóch stanowisk w Polsce żmijowca czerwonego. Murawy i zarośla ro również biotopy bogatej fauny owadów. Stwierdzono tu m.in. występowanie 176 gatunków ryjkowców, z czego 61% to gatunki kserotermiczne. Lessowe i gliniaste ścianki koło wsi Gródek zasiedlane są przez interesujące pszczołowate i przez żołą. Na terenie ostoi znajduje się niewielka kolonia susła perełkowanego. Cała dolina Bugu jest uznawana za korytarz ekologiczny rangi europejskiej, w „Panneuropejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej”południowy fragment znajduje się w rejonie

Kryłowa, a północny w rejonie Czumowa. Na tych odcinkach rzeka silnie meandruje, towarzyszą jej liczne starorzecza. W dnio doliny występuje mozaika wielogatunkowych ekstensywnie użytkowanych łąk, zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych, lokalnie także łąk kalcyfilnych (ze związku *Calthion*) oraz zarośla i płaty lasów łągowych. strome zbocza doliny Bugu porastają murawy kserotermiczne. Jest obszarem ważnym dla zachowania bioróżnorodności. Występują tu dobrze zachowane siedliska nadbrzeżne dużej rzeki. Projektuje się objąć ochroną rezerwatową największy płat łągu (proj. rezerwat Ślipcze), podobnie jak dobrze wykształcone murawy kserotermiczne (projektowany rezerwat „Błonia Nadbużańskie” w północnej części ostoi. Łącznie 8 zidentyfikowanych tu rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG zajmuje ponad 60% obszaru. Jest to także jedno z dwóch stanowisk w Polsce żmijowca czerwonego. Murawy i zarośla to również biotopy bogatej fauny owadów. Stwierdzono tu m.in. występowanie 176 gatunków ryjkowców, z czego 61% to gatunki kserotermiczne. Lessowe i gliniaste ścianki koło wsi Gródek zasiedlane są przez interesujące pszczołowate i przez żołą. Na terenie ostoi znajduje się niewielka kolonia susła perełkowanego. Cała dolina Bugu jest uznawana za korytarz ekologiczny rangi europejskiej, w „Paneuropejskiej strategii ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej” zaliczona do 10 systemów rzecznych Europy, którym nadaje się priorytet ochrony środowiska przyrodniczego. Zagrożenie dla wartości przyrodniczych tego obszaru stanowi zanieczyszczenie wód Bugu, sukcesja krzewów na zbiorowiska kserotermiczne oraz zarastanie pastwisk, co jest m.in. przyczyną regresu populacji susła perełkowanego. Typy SIEDLISK wymienione w załączniku I Dyrektywy Rady 93/43/EWG (kod, typ siedliska, % pokrycia, stopień reprezentatywności, względna powierzchnia, stan zachowania, ogólna ocena):

3150 *starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaion, Potamion*; 4,50; A C A A

6210 *Murawy kserotermiczne (Festuco – Brometea) – priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków*; 5,00; A C A A

6410 *Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)* 5,00; B C C C

6430 *Ziolorośla górskie (Adenostylion alliariae) i zarośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium)* ; 2,50; A C A A

6510 *Nizowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhena therion elatioris)* 40,00; A C B A

7230 *Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk*; 2,50; D

9170 *Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio Carpinetum)*; 3,40; B C C C

91E0 *Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albae-fragilis, Populetum albae, Alnenion)*; 4,00; A C B B

PTAKI wymienione w załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG (kod, nazwa, populacja : osiadła, rozrodzona, migrująca, przelotna ; ocena znaczenia obszaru: populacja , stan zachowania, izolacja ogólnie)

A021 *Botaurus stellaris* bąk zwyczajny 0-2p D

A030 *Ciconia nigra* bocian czarny 3p (żer) D

A031 *Ciconia ciconia* bocian biały 20p D

A072 *Pernis apivorus* trzmielozjad zwyczajny 1p D

A081 *Circus aeruginosus* błotniak stawowy 5p D

A084 *Circus pygargus* błotniak łąkowy 2-3p D

A089 *Aquila pomarina* orlik krzykliwy 6p (żer) D

A119 *Porzana porzana* kropiatka 3p D

A120 *Porzana parva* zielonka D
 A122 *Crex crex* derkacz 40i D
 A154 *Gallinago media* bekas dubelt 1m D
 A193 *Sterna hirundo* rybitwa rzeczna 0-5p D
 A196 *Chlidonias hybrida* rybitwa białowąsa 10-70p D
 A197 *Chlidonias niger* rybitwa czarna 0-15p D
 A215 *Bubo bubo* puchacz 1p D
 A229 *Alcedo atthis* zimorodek 10p D
 A234 *Picus canus* dzięcioł zielonosiwy 1p D
 A272 *Luscinia svecica* podróżniczek 3-6 D
 A307 *Sylvia nisoria* jarzębatka, pokrzewka jarzębata, gajówka jarzębata C D
 A338 *Lanius collurio* dzierzba gąsiorek C D
 A379 *Emberiza hortulana* ortolan R D
 A429 *Dendrocopos syriacus* dzięcioł białoszyi, dzięcioł syryjski 9p D

Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

A006 *Podiceps grisegena* – perkoz rdzawoszyi D
 A036 *Cygnus olor* – łabędź niemy D
 A136 *Caradrius dubius* – sieweczka rzeczna D
A156 *Limosa limosa* – rycyk C C C C
A162 *Tringa totanus* – brodziec krwawodzioby C C C C
A168 *Actitis hypoleucos* – brodziec piskliwy C C C C
A198 *Chlidonias leucopterus* rybitwa białoszyja C B B B

Bezkęgowce wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG (kod, nazwa, populacja, stan zachowania, izolacja, ogólnie):

1037 *Ophiogomus cecilia* C B C C
1059 *Maculinea teleius* modraszek telejus C B C C
1060 *Lycaena dispar* czerwoczyk nieparek C B C C
1061 *Maculinea nausithous* modraszek nausitous C B C C
4030 *Colias myrmidone* szlaczkoń szafraniec C B C C

Rośliny wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG (kod, nazwa, populacja, stan zachowania, izolacja, ogólnie):

4067 *Echium russicum* żmijowiec czerwony A B B A

Inne ważne gatunki zwierząt i roślin: Bezkęgowce (Populacja, Motywacja) *Poyommatus bellargus* modraszek adonis R A; Rośliny (Populacja, Motywacja) *Adonis vernalis* milek wiosenny R D; *Anemone sylvestris* zawilec wielkokwiatowy P D; *Aster amellus* aster gawędka R D; *Aster linosyris* aster złoty P D; *Cerasus fruticosa* wisienka stepowa P A; *Dactylorhiza incarnata* kukulka krwista P A; *Festuca pseudovina* kostrzewa nibyowcza R A; *Gentiana cruciata* goryczka krzyżowa P D; *Iris aphylla* kosaciec R A; *Nuphar lutea* grążel żółty C D; *Nymphaea alba* grzybień biały C D; *Orchis militaris* storczyk kukawka C A; *Orobanche elatior* zaraza wielka V A; *Primula veris* pierwiosnek lekarski P D; *Scorzonera purpurea* wężymord R A.

• **Obszar Natura 2000 PLB060003 –Dolina Środkowego Bugu** stanowi odcinek doliny Bugu między miejscowościami Gołębie, gdzie rzeka płynąca przez terytorium Ukrainy staje się rzeką graniczną, a Terespołem. Na całym tym odcinku rzeka ma naturalny charakter, z licznymi meandrami i starorzeczami. Koryto jest głęboko wcięte, skarpy osiągają kilka metrów

wysokości. Dolina rzeki zajęta jest przez łąki, miejscami niewielkie płaty zdegradowanych lasów nadrzecznych, kępy zarośli wierzbowych i pola uprawne. Ostoja ptasia o randze europejskiej E67. Występuje co najmniej 27 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 10 gatunków z Polskiej czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C3 i C6) następujących gatunków ptaków: błotniak łąkowy, bocian biały, derkacz, dzięcioł białoszyi (PCK), rybitwa białowąsa (PCK), rybitwa czarna zimorodek, brodziec piskliwy, krwawodziób, rybitwa białoskrzydła (PCK), rycyk,; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: bąk (PCK), błotniak stawowy, podróżniczek (PCK) i jarzębatka (C7); występuje powyżej 5% krajowej populacji lęgowej brzegówki (C3). Bogata flora roślin naczyniowych, w tym wiele gatunków rzadkich i zagrożonych w Polsce. Zagrożenia dla obszaru to zanieczyszczenia wody (ścieki przemysłowe, komunalne, wysypiska śmieci), planowane inwestycje transgraniczne, urbanizacja, dzikie budownictwo letniskowe, zaniechanie pastwiskowo-łąkarskiego użytkowania ziemi. Przedmiotem ochrony są gatunki oznaczone kategoriami A,B lub C. **Ptaki** wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG (kod, nazwa, populacja: osiadła, rozrodcza, migrująca, przelotna; ocena znaczenia obszaru: populacja, stan zachowania, izolacja ogólnie:

A021 *Botaurus stellaris* bąk zwyczajny 10-20 D

A022 *Ixobrychus mintus* bączek 1 D

A030 *Ciconia nigra* bocian czarny 3 D

A031 *Ciconia ciconia* bocian biały P D

A072 *Pernis apivorus* trzmielojad zwyczajny 1 D

A075 *Haliaeetus albicilla* bielik P D

A080 *Circaetus gallicus* gadożer B B C B

A081 *Circus aeruginosus* błotniak stawowy 35 D

A084 *Circus pygargus* błotniak łąkowy 30 B B C B

A119 *Porzana porzana* kropiatka 3 D

A120 *Porzana parva* kropiatka zielona 5 D

A122 *Crex crex* derkacz 300 –350 C C C C

A140 *Pluvialis apricaria* siewka złota 25 D

A151 *Philomachus pugnax* batalion 5000 C C C C

A154 *Gallinago media* bekas dubelt 3-5 D

A193 *Sterna hirundo* rybitwa rzeczna 12-20 D

A196 *Chlidonias hybrida* rybitwa białowąsa 0-50 B B B B

A197 *Chlidonias niger* rybitwa czarna 50 –80 B B C B

A229 *Alcedo atthis* zimorodek 110 –140 B C C B

A234 *Picus canus* dzięcioł zielonosiwy 1 D

A236 *Dryocopus martius* dzięcioł rudy 1 D

A238 *Dendrocopos medius* dzięcioł mały 1 D

A272 *Luscinia svecica* podróżniczek 3-6 D

A294 *Acrocephalus paludicola* wodniczka 48 C C C C

A307 *Sylvia nisoria* jarzębatka, pokrzewka jarzębata, gajówka jarzębata 15-50 D

A338 *Lanius collurio* dzierzba gąsiorek 50 D

A379 *Emberiza hortulana* ortolan P D

A429 *Dendrocopos syriacus* mewa białogłowa 40-100 B B C C

Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

A006 *Podiceps grisegena* – perkoz rdzawoszyi D

A036 *Cygnus olor* – labędź niemy D

A136 *Caradrius dubius* – sieweczka rzeczna D

A156 *Limosa limosa* – rycyk 20-60 C C C C

A162 *Tringa totanus* – brodziec krwawodzioby 20 C C C C

A168 *Actitis hypoleucos* – brodziec piskliwy 130 C C C C

A198 *Chlidonias leucopterus rybitwa białoszyja 0-200 C B B B*

Obszar powiązany jest z innymi obszarami Natura 2000 tj: PLB060007 Lasy Strzeleckie, PLH060032 Poleska Dolina Bugu i PLH060035 Zachodniowołyńska Dolina Bugu

• **Obszar Natura 2000 PLB060007 Lasy Strzeleckie** – kompleks lasów w pobliżu granicy polsko-ukraińskiej, między Bugiem a Wełnianką. Teren płaski, mało urozmaicony. Fragmenty ostoi są silnie podtopione. Dominują drzewostany dębowo-grabowe. Lasy nadrzeczne i sosnowe pokrywają małe powierzchnie. Ostoja ptasia o randze europejskiej E 69. Występuje co najmniej 14 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 1 gatunek z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Ważna ostoja dzięcioła średniego i muchówki białoszyjej. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej (C6) następujących gatunków ptaków: dzięcioł średni, głuszec (PCK), muchówka białoszyja, orlik krzykliwy (PCK) i trzmielojad; w stosunku wysokiej liczebności (C7) występuje muchówka mała i strumieniówka. W ostoi występują rzadkie gatunki zwierząt. Ekotyp sosny zwyczajnej (tzw. „sosna matczańska”), naturalny, kilkusetletni drzewostan. Zagrożeniem dla zwierząt są niektóre prace prowadzone w związku z gospodarką leśną. Zagrożenia mogłyby wystąpić w wypadku odstąpienia od obowiązujących zasad gospodarki leśnej. Przedmiotem ochrony są gatunki oznaczone kategoriami A, B lub C. Ptaki wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG (kod, nazwa, populacja: osiadła, rozrodcza, migrująca, przelotna; ocena znaczenia obszaru: populacja, stan zachowania, izolacja ogólnie:

A030 *Ciconia nigra* bocian czarny 4 D

A072 *Pernis apivorus* trzmielojad zwyczajny 25-30 C B C C

A089 *Aquila pomarina* orlik krzykliwy 20-21 C B C C

A104 *Bonasa bonasia* jarząbek 8-12 D

A108 *Tetrao urogallus* głuszec 20 B C B B

A122 *Crex crex* derkacz 5-10 D

A224 *Caprimulgus europaeus* lelek zwyczajny 2 D

A236 *Dryocopus martius* dzięcioł czarny 10-15 D

A238 *Dendrocopos medius* dzięcioł mały 80-100 D

A246 *Lullua arborea* lerka 3-5 D

A307 *Sylvia nisoria* jarzębatka, pokrzewka jarzębata, gajówka jarzębata 10-15 D

A320 *Ficedula parva* mucholówka 30-45 D

A321 *Ficedula albicollis* mucholówka białoszyja 400-600 B B C B

A338 *Lanius collurio* dzierzba gąsiorek 50 D

A379 *Emberiza hortulana* ortolan 10-15 D

Rośliny wymienione w załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG (kod, nazwa, populacja, stan zachowania):

1902 *Cypripedium calceolus* obuwik pospolity P D

Inne gatunki zwierząt i roślin wymienione w p.3.3. z motywacją D to gatunki prawnie chronione w Polsce. **Gady** *Vipera berus* żmija zygzakowata ; **Rośliny**: *Lilium martagon* lilia złotogłów,

Listera ovata listera jajowata, Neotia nidus-avis gniazdosz leśny, Palanthera bifolia podkolan biały

Zgodnie z art. 33.1. ustawy o ochronie przyrody zabrania się w/ /w obszarach Natura 2000 podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru natura 2000, w tym w szczególności; pogorszyć stan siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których został wyznaczony obszar natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. Przez integralność obszaru natura 2000 rozumie się spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono obszar natura 2000. W/w przepis stosuje się odpowiednio do proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty, znajdujących się na liście, o której mowa w art. 27 ust 3 pkt 1, do czasu zatwierdzenia przez Komisję Europejską jako obszary mające znaczenie dla Wspólnoty i wyznaczenia ich jako specjalne obszary ochrony siedlisk.

IV. Informacja w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i ochrony wód w oparciu o dane dotyczące jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Plan gospodarowania wodami dorzecza Wisły (MP 2011 Nr 49, poz. 549) wyznacza jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych, ustala cele środowiskowe konieczne do osiągnięcia do 2015r oraz derogacje czasowe.

W obrębie gminy Hrubieszów wydzielono następujące Jednolite Części Wód Powierzchniowych

1. PRLW 2000 24266299 Huczwa od Sieniochy do ujścia (stan zły, cele środowiskowe niezagrożone)
2. PRLW 200016266292 Dopływ z Nowosiółek (stan zły, cele środowiskowe niezagrożone)
3. PRLW 200016266272 Dopływ I spod Brodzicy (stan zły, cele środowiskowe niezagrożone)
4. PRLW 200016266294 Dopływ II spod Brodzicy (stan zły, cele środowiskowe niezagrożone)
5. PRLW 200016266192 Dopływ spod Mienian (stan zły, cele środowiskowe niezagrożone)
6. PRLW 2000162661949 Dopływ spod Metelina (stan zły, cele środowiskowe niezagrożone)

Dla jednolitych części wód powierzchniowych będących w złym stanie celem jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu /potencjału ekologicznego/oraz dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego. Dla jednolitych części wód powierzchniowych będących w dobrym stanie celem jest utrzymanie dobrego stanu/ potencjału ekologicznego.

Gmina Hrubieszów położona jest w obrębie Jednolitych części Wód Podziemnych (JCWpd) Nr 109 (stan ilościowy i chemiczny dobry). Dla Jednolitych części wód podziemnych będących w stanie dobrym celem jest utrzymanie dobrego stanu ekologicznego.

Zgodnie z art. 4 ramowej dyrektywy Wodnej cele środowiskowe powinny być osiągnięte do 2015r. Dyrektywa przewiduje odstępstwa (derogacje) :

- czasowe dobry stan wód może być osiągnięty do 2021 lub najpóźniej do 2027 (art.4.4 RDW) ze względu na brak możliwości technicznych wdrażania działań, dysproporcjonalne koszty wdrażania działań lub warunki naturalne nie pozwalające na poprawę stanu czystości wód
- ustalenie celów mniej rygorystycznych (art.4.5 RDW), ze względu na brak możliwości technicznych wdrażania działań lub dysproporcjonalne koszty wdrażania działań
- czasowe pogorszenie stanu wód (art.4.6 RDW)
- nieosiągnięcie celów ze względu na realizację nowych inwestycji (art. 4.7 RDW)

RDW dopuszcza realizację inwestycji mających wpływ na stan czystości wód, powodujących zmiany w charakterystykach fizycznych jednolitych części wód, jeżeli celem którym służą stanowią nadrzędny interes społeczny i/lub korzyści dla środowiska naturalnego i dla społeczeństwa (zbiorniki wodne realizowane w celu ochrony przed powodzią, przed skutkami suszy, produkcja energii elektrycznej, aktywizacja gospodarcza terenu).

Opracowanie:
Barbara Strzemecka –Gromek